

NOTAT

Dato: 17. marts 2009
Kontor: Lovkontoret

Notat om "tilstrækkelige midler" i opholdsdirektivets forstand

Hovedpersonens og dennes families ophold som selvforsørgende eller studerende

Betingelsen om "tilstrækkelige midler"

Det følger af artikel 7, stk. 1, litra b) og d), i EU-opholdsdirektivet, at enhver unionsborger og dennes familiemedlemmer har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis unionsborgeren råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer.

Endvidere følger det af artikel 7, stk. 1, litra c) og d), i EU-opholdsdirektivet, at enhver unionsborger og dennes familiemedlemmer har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis unionsborgeren er studerende og ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde, efter den pågældende persons eget valg, godtgør over for den relevante myndighed, at vedkommende råder over tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv og sine familiemedlemmer.

For begge grupper kræves, at opholdet ikke bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system (betragtning nr. 10).

Hvorledes godtgøres/dokumenteres kravet om tilstrækkelige midler

Det følger af EU-opholdsdirektivets artikel 8, stk. 3, 2. pind blandt andet, at unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b) (selvforsørgende), skal forevise dokumentation for, at de opfylder betingelserne i litra b. Bestemmelsen indeholder ingen specifikke krav til, hvorledes dokumentationskravet kan opfyldes, herunder krav til hvor eller hvem midlerne skal stamme fra.

EF-domstolen har i sag C-200/02, Zhu og Chen, udtalt, at ifølge selve ordlyden af forsørgelseskravet i bestemmelsen (tidligere artikel 1, stk. 1, første afsnit, i direktiv 90/364, der blev ophævet ved vedtagelsen af EU-opholdsdirektivet, som viderefører det gældende retsgrundlag for selvforsørgende), indebærer bestemmelsen ikke et krav om, hvor midlerne skal komme fra, jf. præmis 29. EF-domstolen udtaler videre, at bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med dennes formål, nemlig at beskytte de offentlige finanser, og at et yderligere krav til midlernes oprindelse vil udgøre et uforholdsmæssigt indgreb, jf. præmis 33. Dommen konkluderer på baggrund heraf, at betingelsen om at råde over tilstrækkelige midler er opfyldt, hvis de finansielle midler er sikret af et familiemedlem til unionsborgeren.

EF-domstolen har endvidere i sag C-408/03, Kommissionen mod Belgien – der tillige vedrørte spørgsmålet om midlernes oprindelse i forbindelse med kravet om råden over tilstrækkelige midler i direktiv 90/364 om opholdsret – statueret, at der ikke kan stilles krav om, at den person, som forpligter sig til at forsørge unionsborgeren, står i et bindende retsforhold til unionsborgeren. EF-domstolen udtaler, at dette krav er for vidtgående, idet det går ud over, hvad der er nødvendigt til opfyldelse af det formål, som forfølges med direktiv 90/364, nemlig at beskytte værtsmedlemsstatens offentlige finanser, jf. præmis 46.

Således vil det ikke være muligt at stille et krav om, at den pågældende unionsborger personligt råder over de pågældende midler eller at stille krav om, at der mellem den person, der forpligter sig til at forsørge unionsborgeren, og selve unionsborgeren, eksisterer en gensidig forsørgelsespligt i henhold til national ret.

Det følger af artikel 8, stk. 4, at medlemsstaterne ikke må fastsætte et bestemt beløb, som de anser for at svare til "tilstrækkelige midler", men at der skal tages hensyn til den pågældendes personlige situation. Beløbet må under ingen omstændigheder være højere end det niveau, der giver værtsmedlemsstatens egne statsborgere mulighed for at modtage sociale ydelser, eller når dette kriterium ikke kan anvendes, end den laveste sociale pension, der udbetales i værtslandet.

For den danske administration af reglerne betyder dette, at der altid vil være tale om "tilstrækkelige midler", hvis den pågældende har et månedligt rådighedsbeløb, der mindst svarer til niveauet for starthjælp. Hvis den pågældende derimod har et månedligt rådighedsbeløb, der ligger under niveauet for starthjælp, kan det ikke automatisk føre til afslag, men det må derimod bero på en konkret vurdering af vedkommendes personlige forhold.

Artikel 7, stk. 1, litra c, i opholdsdirektivet bestemmer, at de studerende ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde efter de pågældende personers eget valg godtgør kravet om tilstrækkelige midler. Det følger videre af artikel 8, stk. 3, 3. pind, andet pkt., der regulerer dokumentationskravet for så vidt angår de studerende, at medlemsstaterne ikke kan kræve, at der i nævnte erklæring angives et bestemt beløb. Det står således klart, at studerende alene ved erklæring kan godtgøre forsørgelseskravet uden at angive et bestemt beløb.

Den tidsmæssige udstrækning af betingelsen om tilstrækkelige midler

Det følger af artikel 14, stk. 2, at retten til ophold for en selvforsørgende er betinget af, at de i artikel 7, stk. 1, litra b, opstillede betingelser er opfyldt.

Det kan heraf udledes, at betingelsen om tilstrækkelige midler til stadighed skal være opfyldt for at bevare retten til ophold som selvforsørgende eller studerende.

Det følger af artikel 16, at man efter fem års lovligt ophold i værtsmedlemsstaten opnår ret til tidsubegrænset ophold, og at denne ret ikke er underlagt betingelserne i kapitel III om ret til ophold.

På baggrund af en fortolkning af artikel 14, stk. 2, sammenholdt med artikel 16 må det lægges til grund, at kravet om tilstrækkelige midler alene skal opfyldes indtil det tidspunkt, hvor man efter fem års lovligt ophold opnår ret til tidsubegrænset ophold. Retten til tidsubegrænset ophold kan derimod ikke betinges af, at kravet om tilstrækkelige midler tillige opfyldes efter opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Kravet om tilstrækkelige midler i den sekundære situation

Der stilles krav om, at en dansk statsborger, som har udnyttet sin ret til fri bevægelighed i et andet EU/EØS-land som studerende, og som ved en tilbagevenden til Danmark søger om familiesammenføring, erklærer eller på anden tilsvarende måde dokumenterer, at pågældende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og alle sine familiemedlemmer. Der henvises til sag 291/05 (Eind), præmis 39.

Endvidere stilles der krav om, at en dansk statsborger, som har udnyttet sin ret til fri bevægelighed i et andet EU/EØS-land som selvforsørgende, dokumenterer, at han eller hun råder over tilstrækkelige midler til sig selv og alle sine familiemedlemmer. Der henvises til sag 291/05 (Eind), præmis 39.

Disse krav skal administreres i overensstemmelse med ovennævnte retningslinjer.